

PRIMJEDBE NA PRIJEDLOG IZMJENA ZAKONA O GRADNJI

Poštovani,

Ovim putem Vam upućujemo primjedbe i komentare od strane Hrvatske komore inženjera elektrotehnike na predloženi Zakon o izmjeni Zakona o gradnji (NN 153/13, NN 20/17) koji je upućen u e-savjetovanje dana 19.02.2019. godine.

Hrvatska komora inženjera elektrotehnike (dalje u tekstu HKIE), pozdravlja namjeru informatizacije procesa i ubrzanje procedura oko izdavanja i posebnih uvjeta i potvrda glavnih projekata i građevinske dozvole.

Nažalost, dijelovi predloženog Zakona o izmjeni Zakona o gradnji (NN 153/13, NN 20/17) ne uvažavaju tehnološki napredak i civilizacijska dostignuća te moramo konstatirati da u 21. stoljeću i u tijeku još jedne industrijske revolucije, ovaj predloženi Zakon u dijelovima nas vraća u 19. stoljeće i grubo zanemaruje jednu izrazito bitnu komponentu u izgradnji građevina.

Dolje u tekstu, HKIE daje svoj prijedlog i komentar na predloženi Zakon o izmjeni Zakona o gradnji (NN 153/13, NN 20/17).

PRIMJEDBE:

1. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Razvrstavanje građevina

Članak 4.

" (1) Građevine i radovi na građevinama se s obzirom na zahtjevnost postupaka u vezi s gradnjom prema ovome Zakonu razvrstavaju u pet skupina, od zahtjevnijih prema manje zahtjevnima, kako slijedi:

1. skupina – građevine koje se planiraju Državnim planom prostornog razvoja

2.a skupina – građevine za koje se utvrđuju posebni uvjeti i provodi postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i/ili ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu

2.b skupina – građevine za koje se utvrđuju posebni uvjeti, a ne provodi postupak donošenja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš

3.a skupina – građevine za koje se ne utvrđuju posebni uvjeti

3.b skupina – zgrade stambene namjene čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 400 m² i zgrade poljoprivredne namjene čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 600 m², za koje se ne utvrđuju posebni uvjeti.

(2) U slučaju ispunjavanja više uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ili sumnje, pri utvrđivanju skupine za određenu građevinu primjenjuje se zahtjevnija skupina."

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Razvrstavanje građevina

Članak 4.

(1) Građevine i radovi na građevinama se s obzirom na zahtjevnost postupaka u vezi s gradnjom prema ovome Zakonu razvrstavaju u pet skupina, od zahtjevnijih prema manje zahtjevnima, kako slijedi:

1. skupina – građevine koje se planiraju Državnim planom prostornog razvoja
- 2.a skupina – građevine za koje se utvrđuju posebni uvjeti i provodi postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i/ili ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu
- 2.b skupina – građevine za koje se utvrđuju posebni uvjeti, a ne provodi postupak donošenja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš
3. skupina – građevine za koje se ne utvrđuju posebni uvjeti
4. skupina – građevine koje se prema pravilniku iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona mogu graditi bez građevinske dozvole.

(2) U slučaju ispunjavanja više uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ili sumnje, pri utvrđivanju skupine za određenu građevinu primjenjuje se zahtjevnija skupina.

Sukladno razvrstavanju u članku 50. umjesto 3.b staviti građevine skupine 3., u članku 59. st. 2. umjesto zgrada skupine 3a i 3b staviti 4. skupine.

OBRAZLOŽENJE:

Izrazito je pogrešno mišljenje da za građevine stambene namjene čija (bruto) površina ne prelazi 400 m² i zgrade poljoprivredne namjene čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 600 m² nema potrebu utvrđivanja posebnih uvjeta.

Gledajući u prošlost, postojala su slična rješenja gdje nije postojala potreba niti utvrđivanja posebnih uvjeta niti izrade elektrotehničkih projekata za takvu vrst građevine. Takvo rješenje je odbačeno protekom vremena.

Međutim rezultat toga je ostao, mnogi stambeni objekti čije su instalacije loše, nepropisno napravljene, kabelom sumnjivog podrijetla i loše kvalitete te su i dan danas opasnost za korisnike tih stambenih objekata, a osoba građevinske struke je izdala završno izvješće i svojim potpisom osobno garantira da je građevina izvedena sukladno pravilima struke, a ne poznaje elektrotehničku struku.

U slučaju požara na instalacijama i gubitka materijalne imovine ili stradanja od požara ili električnog udara odraslih ili djece, postavlja se opravdano pitanje tko će kazneno ili prekršajno odgovarati?

2. PRIMJEDBA:

TEKST ZAKONA:

Članak 14.

Građevine i njihove instalacije za grijanje, hlađenje, osvjetljenje i provjetravanje moraju biti projektirane i izgrađene tako da količina energije koju zahtijevaju ostane na niskoj razini, uzimajući u obzir korisnike i klimatske uvjete smještaja građevine. Građevine također moraju biti energetske učinkovite, tako da koriste što je moguće manje energije tijekom građenja i razgradnje.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Članak 14.

Građevine i njihove instalacije za grijanje, hlađenje, osvjetljenje i provjetravanje moraju biti projektirane i izgrađene tako da količina energije koju zahtijevaju ostane na niskoj razini, uzimajući u obzir korisnike i klimatske uvjete smještaja građevine. Građevine također moraju biti energetske učinkovite, tako da koriste što je moguće manje energije tijekom građenja i tijekom svog vijeka trajanja/uporabe.

OBRAZLOŽENJE:

Smatramo da se ovdje dogodila pogreška. Građevina treba biti energetske učinkovita tokom cijelog vijeka trajanja i uporabe, a ne tokom razgradnje.

3. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Članak 50.

(1) Investitor koji je ujedno i izvođač mora stručni nadzor građenja povjeriti drugoj osobi koja ispunjava uvjete za obavljanje stručnog nadzora građenja prema posebnom zakonu.

(2) Fizička osoba koja je investitor građevine iz 3.b skupine za svoje potrebe može sama izraditi cijeli glavni projekt i obavljati stručni nadzor građenja ako ima završen diplomski sveučilišni ili preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij arhitektonske ili građevinske struke i ima položeni stručni ispit prema posebnom propisu.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Članak 50.

(1) Investitor koji je ujedno i izvođač mora stručni nadzor građenja povjeriti drugoj osobi koja ispunjava uvjete za obavljanje stručnog nadzora građenja prema posebnom zakonu.

(2) Fizička osoba koja je investitor građevine 2b.,3 i 4 skupine za svoje potrebe može sama izraditi cijeli glavni projekt i obavljati stručni nadzor građenja u okviru zadaće struke ako je za to ovlašten.

OBRAZLOŽENJE:

Ovdje se radi o investitoru koji je fizička osoba i sudionik u gradnji koji ima ovlaštenje za izradu projektne dokumentacije i provođenje stručnog nadzora u okviru zadaće svoje struke. Ukoliko je investitor osoba s ovlaštenjem za projektiranje i stručni nadzor u elektrotehnici, dopušta se takvoj fizičkoj osobi da izradi elektrotehnički projekt i provodi stručni nadzor na takvoj građevini. Ekvivalent je istom i za strojarsku i građevinsku struku.

4. PRIMJEDBA

TEKST ZAKONA:

Članak 52.

(1) Ako u projektiranju sudjeluje više projektanata, za cjelovitost i međusobnu usklađenost projekata odgovoran je glavni projektant.

(2) Glavni projektant može biti istodobno i projektant jednog od dijelova glavnog projekta.

(3) Glavni projektant koji ispunjava uvjete propisane posebnim propisom može prilikom izrade projekta biti koordinator zaštite na radu.

(4) Glavnog projektanta određuje investitor ugovorom o projektiranju ili druga osoba određena tim ugovorom.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Članak 52.

(1) Ako u projektiranju bilo koje vrste projekata sudjeluje više projektanata, za cjelovitost i međusobnu usklađenost projekata odgovoran je glavni projektant.

(2) Glavni projektant može biti istodobno i projektant jednog od dijelova glavnog projekta.

(3) Glavni projektant koji ispunjava uvjete propisane posebnim propisom može prilikom izrade projekta biti koordinator zaštite na radu.

(4) Glavnog projektanta određuje investitor ugovorom o projektiranju ili druga osoba određena tim ugovorom.

OBRAZLOŽENJE:

U dosadašnjoj praksi je bilo dosta nedoumica da li i u fazi idejnog projekta treba imati glavnog projektanta. Prijedlog je da se kad imamo više projektanata bez obzira na nivo projektne dokumentacije postoji glavni projektant koji bi radio usklađivanje svih vrsta projekata.

5. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Članak 59.

(1) Stručni nadzor građenja provodi se prilikom građenja svih građevina i izvođenja svih radova za koje se izdaje građevinska dozvola i/ili uporabna dozvola, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

(2) Stručni nadzor građenja 3.a i 3.b skupine provodi se samo u odnosu na ispunjavanje temeljnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Članak 59.

Stručni nadzor građenja provodi se prilikom građenja svih građevina i izvođenja svih radova za koje se izdaje građevinska dozvola i/ili uporabna dozvola, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

OBRAZLOŽENJE:

U članku 8. važećega Zakona o gradnji dati su temeljni zahtjevi za građevinu. Jedan od temeljnih zahtjeva je i sigurnost u slučaju požara. Drugi je sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe, a treći je gospodarenje energijom i očuvanje topline.

Postavlja se opravdano pitanje postoji li danas građevina bez elektrotehničke instalacije i kakva je to građevina?

Namjera zakonodavca je da jedan od temeljnih zahtjeva podigne neravnopravno u odnosu na ostale temeljne zahtjeve?

Osobe i koriste građevine sukladno svojim potrebama, a ne samo da u njima borave. Korištenje građevine za koju ne postoji dokumentacija, niti ispitivanja ispravnosti, niti elementarne dokumentacije potrebne za održavanje, ne može se smatrati sigurnim.

6. PRIMJEDBA

TEKST ZAKONA:

Vrste projekata

Članak 67.

Projekti se u smislu ovoga Zakona razvrstavaju prema namjeni i razini razrade na:

1. glavni projekt
2. izvedbeni projekt

3. tipski projekt
4. projekt uklanjanja građevine.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Vrste projekata

Članak 67.

Projekti se u smislu ovoga Zakona razvrstavaju prema namjeni i razini razrade na:

1. glavni projekt
2. izvedbeni projekt
3. tipski projekt
4. projekt uklanjanja građevine.
5. projekt izvedenog stanja

OBRAZLOŽENJE:

Predlažemo uvođenje obveze izrade projekta izvedenog stanja.

Člancima 150., 151., i 152. se opisuje održavanje građevine, gdje se između ostaloga spominje: unapređivanje ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu; praćenje stanja građevine; povremeni godišnji pregled građevine.

Međutim nigdje se ne upućuje na dokumentaciju koja bi bila potrebna za provođenje održavanja i evidentiranje radnje koje se događaju tijekom uporabe građevine kroz njeno održavanje.

Za neke radnje to moguće nije nužno kao što su možda soboslikarski radovi, sitni popravci i slični radovi koji su vizualni odnosno direktno vidljivi. Međutim veliku većinu elektrotehničke pa i ostale instalacije koja je ugrađena u objekt nije moguće vizualno uočiti.

Održavanje te i takove instalacije je moguće adekvatno provoditi isključivo pomoću dokumentacije projekta izvedenog stanja, a sve u kontekstu opisa iz članka 150., 151., i 152.

Isto tako u slučaju potreba za rekonstrukcijom građevine projekt izvedenog stanja je nasušno potreban, a što osobito potvrđuju iskustva na rekonstrukcijama energetskih, industrijskih, gospodarskih i stambenih objekata.

Ovdje na jednak način naglašavamo kontradiktornost Zakonodavca u pristupu izrade dokumentacije u kontekstu BIM koncepta u projektiranju.

Završetkom gradnje pomoću BIM koncepta u projektiranju dokumentacija završava projektom Izvedenog stanja.

7. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Članak 70.

(1) Oblik i veličina građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru te smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, odnosno obuhvatu zahvata u prostoru prikazuju se u arhitektonskom, odnosno građevinskom projektu određivanjem njihovih lomnih točaka prikazanih u GML formatu na digitalnoj ortofoto karti Državne geodetske uprave izrađenoj na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. (u daljnjem tekstu: DOF5/2011) u koju je uklopljena katastarska podloga.

(2) Ako se građevinskom dozvolom za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola određuje formiranje građevne čestice u prikazu iz stavka 1. ovoga članka mora se navesti broj katastarske čestice koji će dobiti građevna čestica prilikom evidentiranja u katastru.

(3) Određivanje lomnih točaka i njihov prikaz u GML formatu, uklop katastarske podloge iz stavka 1. ovoga članka te određivanje broja katastarske čestice iz stavka 2. ovoga članka obavlja ovlaštteni inženjer geodezije.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Članak 70.

(1) Oblik i veličina građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru te smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, odnosno obuhvatu zahvata u prostoru prikazuju se u glavnom projektu određivanjem njihovih lomnih točaka prikazanih u GML formatu na digitalnoj ortofoto karti Državne geodetske uprave izrađenoj na temelju aerofotogrametrijskog snimanja Republike Hrvatske započetog 21. lipnja 2011. (u daljnjem tekstu: DOF5/2011) u koju je uklopljena katastarska podloga.

(2) Ako se građevinskom dozvolom za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola određuje formiranje građevne čestice u prikazu iz stavka 1. ovoga članka mora se navesti broj katastarske čestice koji će dobiti građevna čestica prilikom evidentiranja u katastru.

(3) Određivanje lomnih točaka i njihov prikaz u GML formatu, uklop katastarske podloge iz stavka 1. ovoga članka te određivanje broja katastarske čestice iz stavka 2. ovoga članka obavlja ovlaštteni inženjer geodezije.

OBRAZLOŽENJE:

Predloženim izmjenama se zanemaruje elektrotehnička struka u potpunosti. Naime, kod linijske instalacije (visokonaponski dalekovodi, srednjenaponski dalekovodi, niskonaponski dalekovodi, javna i cestovna rasvjeta, elektronička komunikacijska instalacija, kabelski dalekovodi...) projektant elektrotehničkog projekta smješta i određuje trasu takve instalacije u prostor, a ne građevinski projektant. Građevinski projektant ne poznaje problematiku

ovakvih vrsta instalacija i ovo mu nije u sklopu zadaća struke već je to zadaća elektrotehničke struke. Samo projektanti elektrotehničke instalacije imaju kompetencije i znanja kod određivanja i smještanja ovakvog tipa građevine u prostor, a uvažavajući set posebnih Zakona, propisa, priznatih normi i pravila tehničke struke. Predloženom izmjenom se osigurava da projektant glavnog projekta, a koji može biti i elektrotehnički projekt smjesti građevinu u prostor sukladno zahtjevima.

8. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Članak 72.

Iznimno od članka 69. stavka 1. ovoga Zakona, glavni projekt za zgradu razvrstanu u 3.b skupinu građevina može sadržavati samo arhitektonski projekt i/ili građevinski projekt.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Potpuno brisanje ovog članka.

OBRAZLOŽENJE:

Protivimo se u potpunosti ovom članku! Ovaj članak zapravo definira da sve zgrade stambene namjene čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 400 m² i zgrade poljoprivredne namjene čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 600 m², za koje se ne utvrđuju posebni uvjeti nema elektrotehnički projekt!

Ovome se potpuno protivimo iz sljedećih razloga:

Svaka građevina ima temeljna svojstva za građevinu od kojih su neka:

- sigurnost u slučaju požara
- higijena, zdravlje i okoliš
- sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe

Zakonska osnova:

Sukladno Zakonu o gradnji (NN 153/13, NN 20/17) , čl. 7, čl. 8 , čl. 10 , čl. 11 , čl. 12 i čl. 14 propisano je sljedeće:

Članak 7.

(1) Svaka građevina, ovisno o svojoj namjeni, mora biti projektirana i izgrađena na način da tijekom svog trajanja ispunjava temeljne zahtjeve za građevinu te druge zahtjeve, odnosno uvjete propisane ovim Zakonom i posebnim propisima koji utječu na ispunjavanje temeljnog zahtjeva za građevinu ili na drugi način uvjetuju gradnju građevina ili utječu na građevne i druge proizvode koji se ugrađuju u građevinu.

(2) Građevni i drugi proizvodi koji se ugrađuju u građevinu moraju ispunjavati zahtjeve propisane ovim Zakonom i posebnim propisima.

Temeljni zahtjevi za građevinu

Članak 8.

Temeljni zahtjevi za građevinu su:

1. mehanička otpornost i stabilnost
- 2. sigurnost u slučaju požara**
- 3. higijena, zdravlje i okoliš**
- 4. sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe**
5. zaštita od buke
- 6. gospodarenje energijom i očuvanje topline**
7. održiva uporaba prirodnih izvora.

Članak 10.

Građevine moraju biti projektirane i izgrađene tako da u slučaju izbijanja požara:

1. nosivost građevine može biti zajamčena tijekom određenog razdoblja
- 2. nastanak i širenje požara i dima unutar građevine je ograničeno**
- 3. širenje požara na okolne građevine je ograničeno**
- 4. korisnici mogu napustiti građevinu ili na drugi način biti spašeni**
- 5. sigurnost spasilačkog tima je uzeta u obzir.**

Članak 11.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da tijekom svog vijeka trajanja ne predstavlja prijetnju za higijenu ili zdravlje i sigurnost radnika, korisnika ili susjeda te da tijekom cijelog svog vijeka trajanja nema iznimno velik utjecaj na kvalitetu okoliša ili klimu, tijekom građenja, uporabe ili uklanjanja, a posebno kao rezultat bilo čega od dolje navedenog:

1. istjecanja otrovnog plina
- 2. emisije opasnih tvari, hlapljivih organskih spojeva (VOC), stakleničkih plinova ili opasnih čestica u zatvoreni i otvoreni prostor**
- 3. emisije opasnog zračenja**
4. ispuštanja opasnih tvari u podzemne vode, morske vode, površinske vode ili tlo
5. ispuštanja opasnih tvari u pitku vodu ili tvari koje na drugi način negativno utječu na pitku vodu

6. pogrešno ispuštanje otpadnih voda, emisije dimnih plinova ili nepropisno odlaganje krutog ili tekućeg otpada

7. prisutnost vlage u dijelovima građevine ili na površini unutar građevine.

Članak 12.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da ne predstavlja neprihvatljive rizike od nezgoda ili oštećenja tijekom uporabe ili funkcioniranja, kao što su proklizavanje, pad, sudar, **opekline, električni udari, ozljede od eksplozija** i provale. Posebno, građevine moraju biti projektirane i izgrađene vodeći računa o pristupačnosti i uporabi od strane osoba smanjene pokretljivosti.

Članak 14.

Građevine i njihove instalacije za grijanje, hlađenje, osvjetljenje i provjetravanje moraju biti projektirane i izgrađene tako da količina energije koju zahtijevaju ostane na niskoj razini, uzimajući u obzir korisnike i klimatske uvjete smještaja građevine. Građevine također moraju biti energetske učinkovite, tako da koriste što je moguće manje energije tijekom građenja i razgradnje.

Dodatno, Zakonom o gradnji (NN 153/13, NN 20/17) članak 21 je definirao sljedeće:

„Elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom

Članak 21.

(1) Projektant je dužan prije izrade glavnog projekta zgrade koja mora ispunjavati zahtjeve energetske učinkovitosti izraditi elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom i predati ga investitoru.

(2) Alternativni sustavi u smislu stavka 1. ovoga članka su:

1. decentralizirani sustav opskrbe energijom na temelju energije iz obnovljivih izvora
2. kogeneracija
3. daljinsko grijanje ili hlađenje, posebice ako se u cijelosti ili djelomično temelji na energiji iz obnovljivih izvora
4. dizalice topline.“

Isto tako, Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10) čl. 4 st.1 je definirao da je „Zaštita od požara od posebnog je interesa za Republiku Hrvatsku.“

Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10) čl. 25 je rekao sljedeće:

„(1) Prilikom projektiranja i građenja građevine mora se osigurati zaštita od požara, kao jedan od bitnih zahtjeva za građevinu propisanih posebnim propisom kojim se uređuje područje prostornog uređenja i gradnje, tako da se u slučaju požara:

- očuva nosivost konstrukcije tijekom određenog vremena utvrđena posebnim propisom,
- spriječi širenje vatre i dima unutar građevine,

- spriječi širenje vatre na susjedne građevine,
- omogućiti da osobe mogu neozlijeđene napustiti građevinu, odnosno da se omogućiti njihovo spašavanje,
- omogućiti zaštita spašavatelja.“

Članak 29 stavak 1 i stavak 2 istog Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10) je rekao sljedeće:

- „(1) Glavni projekt građevina podliježe provjeri tehničkog rješenja iz zaštite od požara.
- (2) Provjeru iz stavka 1. ovoga članka provodi jedan ili više ovlaštenih revidenata.“

Nastavno na gore izložene članke, možemo još dodati i sljedeće:

Republika Hrvatska aktivno provodi agendu gospodarenja energijom i potiče uštede energije. U tom cilju je i donesen Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN 128/15).

Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN 128/15) je , između ostalog propisao dopuštene vrijednosti godišnje isporučene energije po jedinici ploštine korisne površine zgrade Edel [kWh/(m²a)] i najveće dopuštene vrijednosti godišnje primarne energije po jedinici ploštine korisne površine zgrade Eprim [kWh/(m²a)].

Članak 6. navedenog tehničkog propisa kaže sljedeće:

„(1) Ako je glavni projekt zgrade u odnosu na racionalnu uporabu energije i toplinsku zaštitu nove zgrade, odnosno rekonstrukciju postojeće zgrade, izrađen u skladu s ovim propisom te ako je zgrada izgrađena, održavana odnosno rekonstruirana u skladu s tim projektom, smatra se da zgrada ispunjava temeljni zahtjev za građevinu gospodarenje energijom i očuvanje topline u dijelu uštede energije za grijanje, hlađenje, ventilaciju, pripremu potrošne tople vode i toplinske zaštite zgrade te da ispunjava energetska svojstva propisana ovim propisom.“

Članak 7. navedenog tehničkog propisa kaže sljedeće:

„Tehnički zahtjevi za racionalnu uporabu energije i toplinsku zaštitu u zgradama utvrđuju se:

.....

2. najvećom dopuštenom godišnjom ispučenom energijom po jedinici ploštine korisne površine zgrade,

3. najvećom dopuštenom godišnjom primarnom energijom po jedinici ploštine korisne površine zgrade,

.....

11. učinkovitošću tehničkog sustava grijanja, hlađenja, ventilacije, klimatizacije i pripreme potrošne tople vode,

12. najvećom dopuštenom godišnjom potrebnom energijom za rasvjetu zgrade, osim obiteljskih kuća i višestambenih zgrada,

13. razredom učinkovitosti sustava automatizacije i upravljanja zgrade,

14. udjelom obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji primarne energije, ako ovim propisom nije drukčije određeno.“

Odredbe članka 9 . Tehničkog propisa o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN 128/15) kaže sljedeće:

„Članak 9.

(1) Stambena zgrada (višestambena zgrada ili obiteljska kuća) i nestambena zgrada ovisno o kategoriji, mora biti projektirana i izgrađena na način da:

– godišnja isporučena energija po jedinici ploštine korisne površine zgrade E_{del} [kWh/(m²a)], nije veća od dopuštenih vrijednosti utvrđenih u Tablici 8. iz Priloga B ovoga propisa za nove zgrade;

– godišnja primarna energija po jedinici ploštine korisne površine zgrade E_{prim} [kWh/(m²a)], koja uključuje energiju za grijanje, hlađenje, ventilaciju i pripremu potrošne tople vode nije veća od dopuštenih vrijednosti utvrđenih u Tablici 8. iz Priloga B ovoga propisa za nove zgrade.

(2) Stambena zgrada i nestambena zgrada gotovo nulte energije, jest zgrada kod koje:

– godišnja potrebna toplinska energija za grijanje po jedinici ploštine korisne površine zgrade, $Q_{H,nd}$ [kWh/(m²a)], nije veća od dopuštenih vrijednosti utvrđenih u Tablici 8. iz Priloga B ovoga propisa;

– godišnja primarna energija po jedinici ploštine korisne površine zgrade E_{prim} [kWh/(m²a)], koja uključuje energiju za grijanje, hlađenje, ventilaciju i pripremu potrošne tople vode nije veća od dopuštenih vrijednosti utvrđenih u Tablici 8. iz Priloga B ovoga propisa za zgrade gotovo nulte energije.

(3) Iznimno, za samostojeću stambenu zgradu i nestambenu zgradu čija ploština korisne površine zgrade (A_k) iznosi manje ili jednako 50m² smatra se da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni odredbama ovoga članka ako su ispunjeni uvjeti iz Tablice 1. iz Priloga B ovoga propisa.

Članci 37 i 38 navedenog tehničkog propisa kažu sljedeće:

„Članak 37.

(1) Racionalna uporaba energije za rasvjetu se prvenstveno ostvaruje korištenjem dnevnog svjetla, a ako to nije moguće, treba koristiti energetske učinkovite svjetiljke sa učinkovitim i ekološki prihvatljivim izvorima svjetlosti i pripadne uređaje, kao i odgovarajuću regulaciju.

(2) Prilikom projektiranja treba voditi računa o veličini i namjeni prostora kao i o broju osoba koje ga koriste, te o posebnim zahtjevima prema vrstama zadatka i aktivnosti.

(3) Rasvijetljenost prostora projektirati u skladu s normom HRN EN 12464-1:2012, prema zahtijevanim vrijednostima iz tablica i tekstualno opisanim zahtjevima za pojedine svjetlotehničke veličine.

Članak 38.

(1) Energetske zahtjeve za rasvjetu određuje norma HRN EN15193:2008 i HRN EN 15193:2008/Ispr.1:2011, na temelju instalirane snage rasvjete i korištenja na godišnjoj razini, a prema vrsti zgrade, prisutnosti i načinu upravljanja rasvjetom.

(2) Dopuštene vrijednosti numeričkog indikatora energije rasvjete [kWh/(m²a)] iz dodatka F norme HRN EN 15193:2008 i HRN EN 15193:2008/Ispr.1:2011 se ne smiju prekoračiti. Ukoliko su zahtjevi za klasu svjetlotehničkog rješenja visoki, pa je i ukupna instalirana snaga rasvjete velika, potrebno je primijeniti dodatne tehničke mogućnosti koje smanjuju godišnju potrošnju energije rasvjete.“

Članci 39., 40. i 41. navedenog tehničkog propisa se primjenjuju na sustave automatizacije i upravljanja koje je elektrotehnički projekt i instalacije!

Članak 42. navedenog tehničkog propisa se primjenjuje na obnovljive izvore energije koje se istodobno i strojarski i elektrotehnički projekti i instalacije!

Članak 65. Tehničkog propisa o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN 128/15) kaže sljedeće:

„(1) Glavni projekt zgrade u dijelu koji se odnosi na racionalnu uporabu energije i toplinsku zaštitu u projektima elektrotehničke struke ovisno o vrsti i namjeni zgrade, osim obveznog sadržaja propisanog posebnim propisom

1. U Tehničkom opisu sadrži i:

- opis i uvjete izvođenja električne opreme za rasvjetu,
- opis i uvjete izvođenja električne opreme za sustav za automatizaciju i upravljanje
- opis racionalne uporabe energije za rasvjetu te prikaz organizacije i funkcija sustava za automatizaciju i upravljanje,
- opis i uvjete izvođenja za opskrbu obnovljivim izvorima energije,
- određivanje općih značajki električne instalacije na osnovu klasifikacije zgrade prema vanjskim utjecajima,
- posebne uvjete,
- eventualne utjecaje električne instalacije i opreme na okoliš i obratno,
- uvjete za održavanje električne opreme, uključivo uvjete za zbrinjavanje dijelova sustava nakon zamjene ili djelomičnog uklanjanja koji moraju biti uključeni u izjavu o izvedenim radovima i o uvjetima održavanja zgrade,
- procedure i postupke kontrole, kvalitete izvedbe i funkcije sustava, certificiranja i izvješća o ispitivanjima.

2. U proračunima sadrži i:

- proračun rasvjete,
- izračun godišnje potrebne energije za rasvjetu zgrade,
- određivanje i kontrola dopuštenih vrijednosti numeričkog indikatora energije rasvjete,

- opravdanost izvođenja i određivanja tehničkih značajki sustava automatizacije i upravljanja, određivanje razreda sustava,
- opravdanost izvođenja i određivanja tehničkih značajki obnovljivih izvora energije,
- određivanje ukupne instalirane i vršne snage električne instalacije, te dijela koji se odnosi na rasvjetu,
- određivanje ukupne instalirane i vršne snage električne instalacije, te dijela koji se odnosi na obnovljive izvore energije.

3. U Programu kontrole i osiguranja kvalitete sadrži i:

- ispitivanja i postupke dokazivanja uporabljivosti elemenata sustava i sustava u cjelini
- uvjete izvođenja i drugi zahtjevi koji moraju biti ispunjeni tijekom izvođenja sustava, a koji imaju utjecaj na postizanje projektiranih odnosno propisanih tehničkih svojstava
- tehnološki postupak izvođenja i ugradnje komponenata i elemenata sustava,

4. U grafičkim prikazima sadrži i:

- situaciju zgrade s položajem električnih priključaka,
- tlocrte, presjeke,
- funkcionalne sheme obnovljivih izvora energije,
- funkcionalnu shemu sustava automatizacije i upravljanja.“

Obzirom na sve na navedene članke iz Zakona o gradnji i Zakona o zaštiti od požara, Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama , možemo konstatirati sljedeće:

Zakonodavac je odredio nekoliko temeljnih zahtjeva za građevinu koji su predmet elektrotehničke struke, a to su:

- sigurnost u slučaju požara
- higijena, zdravlje i okoliš
- sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe

Korištenje bilo koje građevine u sadašnje vrijeme (informacijsko doba, prag 5. industrijske revolucije) je izrazito uvjetovano s kvalitetom elektrotehničke instalacije koja je ugrađena u bilo koju građevinu. Potrebe korisnika za kvalitetnom elektrotehničkom instalacijom rastu eksponencijalno.

Sigurnosni aspekt je ovdje izrazito prisutan jer loše elektrotehničke instalacije dovode u najboljem slučaju do materijalnih šteta a najčešće do ozbiljnih posljedica po ljudski život.

Uvođenjem izmjena Zakona o gradnji i primjenom odredbe da sve zgrade stambene namjene čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 400 m² i zgrade poljoprivredne namjene čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 600 m², za koje se ne utvrđuju posebni uvjeti

nema elektrotehničkog projekta, a s tim posljedično povezano i nema elektrotehničkog stručnog nadzora dovesti će u konačnici i do sljedeće situacije:

Izvođenje elektrotehničke instalacije će biti od strane nestručnih i nekvalificiranih osoba koje nemaju niti osnovna znanja o elektrotehničkoj struci, a pogotovo o sigurnosnim dijelovima elektrotehničke instalacije. Ispitivanje ispravnosti elektrotehničke instalacije neće praktički postojati (ili će biti površno) te će u takvim građevinama posljedično doći do velikih i materijalnih šteta i moguće ugroze ljudskih života. Uvijek treba imati na umu da u ovakvim građevinama borave nestručne i neupućene osobe koje će u konačnici biti iznimno ugrožene.

S druge strane, imati ćemo zgrade koje će biti energetske neučinkovite, a s time je povezano i ostvarenje cilja o uštedi energije. U 21. stoljeću imamo pojačane elektrotehničke instalacije, a Zakonodavac smatra da su nepotrebne!

9. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Izvedbeni projekt

Članak 74.

(1) Izvedbenim projektom razrađuje se tehničko rješenje dano glavnim projektom.

(2) Izvedbeni projekt ne smije biti izrađen protivno glavnom projektu.

(3) Izvedbeni projekt se izrađuje:

1. za građenje građevina 1. skupine

~~2. ako je to određeno glavnim projektom~~

3. 2. ako su to investitor i izvođač ugovorili ugovorom o građenju.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Izvedbeni projekt

Članak 74.

(1) Izvedbenim projektom razrađuje se tehničko rješenje dano glavnim projektom.

(2) Izvedbeni projekt ne smije biti izrađen protivno glavnom projektu.

(3) Izvedbeni projekt se izrađuje:

1. za građenje građevina 1, 2a, 2b skupine

2. ako je to određeno glavnim projektom

3. ako su to investitor i izvođač ugovorili ugovorom o građenju za građevine 3 i 4 skupine.

OBRAZLOŽENJE:

U dosadašnjoj primjeni postojećeg Zakona o gradnji (NN 153/13,20/17) je uočeno da samo glavni projekti nisu dostatni za izvođenje elektrotehničke instalacije. Naime, u glavnom projektu se redovito daje nivo detalja koji su dostatni za izdavanje građevinske dozvole no nema dovoljno podataka koji su potrebni za izvođenje.

Izvedbeni elektrotehnički projekt je projekt koji mora biti na gradilištu prilikom građenja i na osnovu kojega se izvode elektrotehnički radovi.

Donekle se može razumjeti da je za ugradnju betona, oplata, armaturnog željeza i sl. odnosno za te vrste građevinskih radova glavni projekt moguće dostatan za izvođenje, jer nije presudno tko je dobavljač odnosno proizvođač (programima kontrole i osiguranja kvalitete se osiguravaju tražena svojstva).

Međutim, građevina se ne sastoji samo od navedenih građevnih elemenata koji čine primarno konstrukcijski dio objekta i na neki način predstavljaju „ambalažu“ svega onoga što se u objekt ugrađuje. Sve ostalo što se u objekt ugrađuje služi za osiguravanje upotrebe objekta za ciljanu namjenu i funkcionalnost uz osiguravanje temeljnih zahtjeva za građevinu.

Kod izvođenja elektrotehničke instalacije odnosno ugradnje opreme je nužan drugačiji pristup. Detalji dostatni za izvođenje elektrotehničke instalacije direktno ovise o točno odabranom tipu i proizvođaču opreme.

Čl. 3 Zakona definira opremu kao:

„13. oprema su pojedinačni uređaji, strojevi, procesne instalacije i drugi proizvodi od kojih se sastoji postrojenje ili su samostalno ugrađeni u građevinu radi tehnološkog ili drugog procesa kojemu je namijenjena građevina“

Detalji potrebni za izvođenje elektrotehničke instalacije odnosno ugradnje opreme se isključivo i jedino mogu obraditi izvedbenim elektrotehničkim projektima, koji jedini mogu sadržavati točne podatke i specifikacije opreme i detalje njenog povezivanja u potrebne funkcionalne cjeline.

U situacijama bez izvedbenog projekta dolazi do nekoliko situacija: pogrešno izvođenje, nekvaliteta izvedenih instalacija, nepristupačnost i nefunkcionalnost instalacija, sigurnosne pogreške koje direktno ugrožavaju i osobe i materijalne stvari.

Nastavno na ovo, građevine koje imaju veliki sigurnosni utjecaj (transformatorske stanice, visokonaponski – srednjenaponski – niskonaponski dalekovodi, elektrane svih vrsta...) će se graditi s manjim opsegom detalja i dolaziti će do pojačane opasnosti na osobe i materijalne stvari. Ne zaboravimo da samo pojačanom primjenom sigurnosnih aspekata elektrotehničke instalacije danas imamo smanjeni udio nesreća u odnosu na prijašnja razdoblja. Danas imamo u svim poljima eksploziju potreba za elektrotehničkom instalacijom u našem dobu, a smanjujemo potrebni nivo dokumentacije!

Izgradnja svakog objekta odnosno postrojenja počinje, i na neki način završava sa projektnom dokumentacijom. Kvalitetnim i promišljenim projektiranjem se omogućuje značajna ušteda u radu, vremenu izvođenja i smanjenim mogućnostima pogreški. Izrada kvalitetne projektne dokumentacije je osnovni preduvjet realizacije svakog, a pogotovo složenog tehničkog projekta sa nizom u većoj ili manjoj mjeri međusobno zavisnih funkcionalnih cjelina.

Pozicija na ljestvici „Doing business“ se ne može popraviti izbacivanjem elementarnih koraka u procesu gradnje. Dapače, ispravno raščlanjivanje koraka gradnje u dijelu izrade dokumentacije sa jasno određenim odgovornostima ubrzava proces i doprinosi osiguranju kvalitete.

Ovdje je potrebno naglasiti i bitnu kontradiktornost Zakonodavca u pristupu izrade dokumentacije.

Naime, istovremeno predlaže izbacivanje razine izvedbenog projekta za većinu građevina dok često predstavnici Zakonodavca u javnim istupima zagovaraju BIM koncept u projektiranju, što je uostalom neminovnost sadašnjeg trenutka. Uvođenje BIM projekata je nužnost u sljedećih nekoliko godina, a BIM projekti su IZVEDBENI projekti!

A BIM koncept u projektiranju je upravo po sadržaju i Glavni i Izvedbeni projekt, i konačno projekt izvedenog stanja ovisno o tijeku razvoja projekta, građenja i održavanja.

Prijedlogom zakona ga izbacujete, a suvremenim pristupima ga zagovarate!?

10. PRIMJEDBA

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Uvođenje obveze izrade projekta Izvedenog stanja.

Projekt izvedenog stanja

Članak 74a.

U tijeku izvođenja radova Izvođač je dužan na jednom primjerku Izvedbenog projekta unositi i ovjeriti sve eventualne promjene u dokumentaciji sa svim ucrtanim izmjenama i dopunama koje se mogu pojaviti tijekom izvođenja radova. Pri tom je za svaku promjenu potrebno usuglašavanje između Izvođača i Projektanta, te odobrenje Nadzornog inženjera.

Završetkom izgradnje, sukladno stvarno izvedenim radovima evidentiranim prije opisanim načinom na jednom primjerku Izvedbenog projekta, izrađuje se Projekt izvedenog stanja.

Projekt izvedenog stanja je dokumentacija na osnovu koje se vrši održavanje građevine.

Projekt izvedenog stanja dužan je čuvati i održavati aktualnim vlasnik građevine, odnosno njegov pravni slijednik za sve vrijeme dok građevina postoji.

Aktualnost projekta izvedenog stanja podrazumijeva unošenje izmjena kroz građevinske i druge radove koji se odvijaju u procesu održavanja građevine tijekom njezina trajanja i

uporabe, radi očuvanja temeljnih zahtjeva, a pri tom se ne mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim Zakonom članak 1. između ostalog uređuje i održavanje građevina za što je odgovoran vlasnik građevine.

Čl.3 Zakona definira održavanje kao:

12. održavanje građevine je izvedba građevinskih i drugih radova na postojećoj građevini radi očuvanja temeljnih zahtjeva za građevinu tijekom njezina trajanja, kojima se ne mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena

Člancima 150., 151., i 152. se opisuje održavanje građevine, gdje se između ostaloga spominje: unapređivanje ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu; praćenje stanja građevine; povremeni godišnji pregled građevine.

Međutim nigdje se ne upućuje na dokumentaciju koja bi bila potrebna za provođenje održavanja i evidentirale radnje koje se događaju tijekom uporabe građevine kroz njeno održavanje.

Za neke radnje to moguće nije nužno kao što su možda soboslikarski radovi, sitni popravci i slični radovi koji su vizualni odnosno direktno vidljivi. Međutim veliku većinu elektrotehničke pa i ostale instalacije koja je ugrađena u objekt nije moguće vizualno uočiti.

Održavanje te i takove instalacije je moguće adekvatno provoditi isključivo pomoću dokumentacije projekta izvedenog stanja, a sve u kontekstu opisa iz članaka 150., 151., i 152.

Isto tako u slučaju potreba za rekonstrukcijom građevine projekt izvedenog stanja je nasušno potreban, a što osobito potvrđuju iskustva na rekonstrukcijama energetskih, industrijskih, gospodarskih i stambenih objekata.

Ovdje na jednak način naglašavamo prije spomenutu kontradiktornost Zakonodavca u pristupu izrade dokumentacije u kontekstu BIM koncepta u projektiranju.

Završetkom gradnje pomoću BIM koncepta u projektiranju dokumentacija završava projektom Izvedenog stanja.

11. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Posebni uvjeti, uvjeti priključenja i potvrda glavnog projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola

Članak 81.

(1) U svrhu izrade glavnog projekta za građenje građevine za koju se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola javnopravno tijelo određeno posebnim propisom na

traženje upravnog tijela, odnosno Ministarstva po službenoj dužnosti utvrđuje posebne uvjete, odnosno uvjete priključenja u slučaju u kojem je to propisano posebnim propisom.

(2) Javnopravno tijelo od upravnog tijela, Ministarstva, odnosno druge osobe ne može u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta, odnosno uvjeta priključenja tražiti plaćanje predujma troškova, odnosno troškova utvrđivanja posebnih uvjeta, odnosno uvjeta priključenja niti dostavu, odnosno izradu drugih dokumenata ili elaborata, osim opisa i grafičkog prikaza građevine i elaborata iz članka 82. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Javnopravno tijelo dužno je utvrditi posebne uvjete, odnosno uvjete priključenja ili postupak njihova utvrđivanja rješenjem obustaviti te uvjete, odnosno rješenje dostaviti upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu i projektantu u roku od 15 dana od dana primitka urednog traženja upravnog tijela, odnosno Ministarstva.

(4) Smatra se da posebnih uvjeta nema, odnosno da se građevina može priključiti na infrastrukturu ako javnopravno tijelo u roku iz stavka 3. ovoga članka upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu i projektantu ne dostavi posebne uvjete, odnosno uvjete priključenja ili rješenje kojim se obustavlja postupak utvrđivanja posebnih uvjeta, odnosno uvjeta priključenja.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

(4) Građevina se može priključiti na infrastrukturu ako javnopravno tijelo u roku iz stavka 3. ovoga članka upravnom tijelu, odnosno Ministarstvu i projektantu ne dostavi posebne uvjete, odnosno uvjete priključenja ili rješenje kojim se obustavlja postupak utvrđivanja posebnih uvjeta, odnosno uvjeta priključenja.

(5) Ukoliko javnopravno tijelo naknadno izda posebne uvjete van roka iz stavka 3. ovog članka, i naknadno se utvrdi da je građevina u koliziji s instalacijama javnopravnog tijela, prepravak takvih instalacija je obveza javnopravnog tijela.

OBRAZLOŽENJE:

U ovom članku je opisan postupak ishodaenja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja, mislimo da nije dobro smatrati da uvjeta nema ako se javnopravno tijelo ne izjasni u roku. U praksi ima dosta problema, jer javnopravna tijela kasnije ne žele izdati potvrdu glavnog projekta. Predlažemo da se moraju dobiti uvjeti priključenja, a za ostale uvjete da ako javnopravno tijelo utvrdi u postupku ishodaenja potvrde da ima svoje instalacije koje su u koliziji s projektiranom građevinom da onda i samo snosi troškove ako se nije očitovalo u fazi ishodaenja uvjeta.

12. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Članak 82.

(1) Upravno tijelo, odnosno Ministarstvo dužno je od javnopravnog tijela zatražiti utvrđivanje posebnih uvjeta, odnosno uvjeta priključenja za građenje građevine koje je u skladu s prostornim planom u roku od osam dana od dana od kojega to od njega zatraži projektant.

(2) Ako je zatraženo utvrđivanje posebnih uvjeta, odnosno uvjeta priključenja za građenje građevine koje nije u skladu s prostornim planom upravno tijelo, odnosno Ministarstvo o tome obavještava projektanta u roku iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U traženju iz stavka 1. ovoga članka projektant navodi podatke koji su u smislu posebnog propisa potrebni za utvrđivanje posebnih uvjeta, odnosno uvjeta priključenja ili uz traženje prilaže opis i grafički prikaz građevine i/ili elaborat koji je prema posebnom zakonu uvjet za utvrđivanje posebnih uvjeta.

(4) Opis i grafički prikaz građevine sadrži, odnosno prikazuje podatke koji su u smislu posebnog propisa potrebni za utvrđivanje posebnih uvjeta, odnosno uvjeta priključenja, a izrađuje ga projektant u elektroničkom obliku i potpisuje elektroničkim potpisom.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

(4) Opis i grafički prikaz građevine sadrži, odnosno prikazuje podatke koji su u smislu posebnog propisa potrebni za utvrđivanje posebnih uvjeta, odnosno uvjeta priključenja, a izrađuje ga glavni projektant uz pomoć projektanata ostalih struka u elektroničkom obliku i potpisuje elektroničkim potpisom.

OBRAZLOŽENJE:

U ovom članku je opisan postupak ishoda uvjeta. Logično je da je to glavni projektant koji je po prirodi zadužen za usklađenje. Kako glavni projektant u pravilu nije projektant i pojedinih vrsta projekata, logično je da mu treba pomoć ostalih projektanata.

13. PRIMJEDBA

TEKST ZAKONA:

Obnavljanje oštećenih građevina

Članak 130.

U slučaju oštećenja građevine djelovanjem događaja iz članka 129. stavka 1. ovoga Zakona građevina se može, neovisno o stupnju oštećenja, vratiti u prvobitno stanje bez građevinske dozvole, u skladu s aktom na temelju kojeg je izgrađena, odnosno projektom postojećeg stanja građevine. U slučaju kada se radi o građevini upisanoj u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, potrebno je ishoditi dopuštenje prema posebnom zakonu.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Članak 130.

U slučaju oštećenja građevine djelovanjem događaja iz članka 129. stavka 1. ovoga Zakona građevina se može, neovisno o stupnju oštećenja, vratiti u prvobitno stanje bez građevinske dozvole, u skladu s aktom na temelju kojeg je izgrađena, odnosno projektom izvedenog stanja građevine. U slučaju kada se radi o građevini upisanoj u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, potrebno je ishoditi dopuštenje prema posebnom zakonu.

OBRAZLOŽENJE:

Prije smo kroz prijedlog uvođenja obveze izrade projekta izvedenog stanja obrazložili njegovu nužnost.

Ovaj članak pokazuje da i Zakonodavac uviđa njegovu nužnost, ali ga uvodi kroz jedan novi termin „projekt postojećeg stanja“ koji nigdje nije definiran, a upravo odgovara projektu izvedenog stanja čije uvođenje predlažemo na način kako smo obrazložili.

14. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Dokumentacija na gradilištu

Članak 135.

(1) Izvođač na gradilištu, ovisno o vrsti građevine, odnosno radova, mora imati:

1. rješenje o upisu u sudski registar, odnosno obrtnicu i suglasnost za obavljanje djelatnosti građenja sukladno posebnom propisu
2. ugovor o građenju sklopljen između investitora i izvođača
3. akt o imenovanju glavnog inženjera gradilišta, inženjera gradilišta, odnosno voditelja radova
4. ugovor o stručnom nadzoru građenja sklopljen između investitora i nadzornog inženjera
5. građevinsku dozvolu s glavnim projektom, odnosno glavni projekt, tipski projekt, odnosno drugi propisani akt za građevine i radove određene pravilnikom iz članka 128. stavka 1. ovoga Zakona
6. izvedbeni projekt ako je to propisano ovim Zakonom ili ugovoreno
7. izvješće o obavljenoj kontroli glavnog i izvedbenog projekta ako je to propisano
8. građevinski dnevnik
9. dokaze o svojstvima ugrađenih građevnih proizvoda u odnosu na njihove bitne značajke, dokaze o sukladnosti ugrađene opreme i/ili postrojenja prema posebnom zakonu, isprave o sukladnosti određenih dijelova građevine temeljnim zahtjevima za građevinu, kao i dokaze kvalitete (rezultati ispitivanja, zapisi o provedenim procedurama kontrole kvalitete i dr.) za koje je obveza prikupljanja tijekom izvođenja građevinskih i drugih radova za sve izvedene dijelove građevine i za radove koji su u tijeku određena ovim Zakonom, posebnim propisom ili projektom
- ~~10. elaborat iskolčenja građevine, ako isti nije sastavni dio glavnog projekta, odnosno idejnog projekta i~~

44.10. propisanu dokumentaciju o gospodarenju otpadom sukladno posebnim propisima koji uređuju gospodarenje otpadom.

(2) Dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka mora biti napisana na hrvatskom jeziku latiničnim pismom.

(3) Dokumentacija iz stavka 1. podstavaka 6., 7., 8. i 9. ovoga članka nakon završetka građenja dužan je trajno čuvati investitor, odnosno vlasnik građevine.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

10. elaborat iskolčenja građevine, ako isti nije sastavni dio glavnog projekta, odnosno idejnog projekta i

OBRAZLOŽENJE:

Izbacivanje elaborata iskolčenja građevine nije u skladu s čl. 131

(4) Prije početka građenja investitor je dužan osigurati provedbu iskolčenja građevine.

Niti je u skladu s čl. 58 pod 3.

(1) Nadzorni inženjer dužan je u provedbi stručnog nadzora građenja:

3. utvrditi je li iskolčenje građevine obavila osoba ovlaštena za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina prema posebnom zakonu

15. PRIMJEDBA

TEKST IZMJENA ZAKONA:

Članak 140.

(1) Ministarstvo, odnosno nadležno upravno tijelo dužno je u roku od trideset, odnosno petnaest dana od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole obaviti tehnički pregled građevine.

(2) Na tehnički pregled pozivaju se investitor, javnopravna tijela koja su u postupku lokacijske dozvole, odnosno građevinske dozvole utvrdila posebne uvjete, odnosno izdale potvrdu idejnog ili glavnog projekta i po potrebi neovisni stručnjaci koje odredi tijelo graditeljstva.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, na tehnički pregled građevine 3.a i 3.b skupine poziva se investitor.

(4) Pozvani sudionici u gradnji i javnopravna tijela dužni su osigurati sudjelovanje svoga predstavnika na tehničkom pregledu. Tehnički pregled se može održati bez sudjelovanja predstavnika sudionika u gradnji i javnopravnih tijela koji se nisu odazvali pozivu.

(5) Pozive na tehnički pregled tijelo graditeljstva javnopravnim tijelima iz stavka 2. ovoga članka dostavlja elektroničkim putem elektroničke oglasne ploče.

PRIJEDLOG OD STRANE HKIE:

Članak 140.

(1) Ministarstvo, odnosno nadležno upravno tijelo dužno je u roku od trideset, odnosno petnaest dana od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole obaviti tehnički pregled građevine.

(2) Na tehnički pregled pozivaju se nadzorni inženjeri i inženjeri gradilišta, investitor, javnopravna tijela koja su u postupku lokacijske dozvole, odnosno građevinske dozvole utvrdila posebne uvjete, odnosno izdale potvrdu idejnog ili glavnog projekta i po potrebi neovisni stručnjaci koje odredi tijelo graditeljstva.

(4) Pozvani sudionici u gradnji i javnopravna tijela dužni su osigurati sudjelovanje svoga predstavnika na tehničkom pregledu. Tehnički pregled se ne može održati bez sudjelovanja predstavnika nadzornog inženjera i inženjera gradilišta. Tehnički pregled se može održati bez sudjelovanja javnopravnih tijela koji se nisu odazvali pozivu.

(5) Pozive na tehnički pregled tijelo graditeljstva javnopravnim tijelima iz stavka 2. ovoga članka dostavlja elektroničkim putem elektroničke oglasne ploče.

OBRAZLOŽENJE:

Na tehničkom pregledu je nužno prisustvo nadzornih inženjera i inženjera gradilišta jer samo ovlaštenu voditelj radova/građenja i nadzorni inženjeri imaju znanja o građevini i mogu točno i detaljno prezentirati činjenice u vezi građevine. Njihovo nepojavljivanje za predstavnike javnopravnih tijela na tehničkom pregledu je otežavajuća okolnost jer u toj situaciji predstavnici javnopravnih tijela i ostali članovi povjerenstva za tehnički pregled nemaju mogućnost na samom tehničkom pregledu bez njihovog prisustva točnu provjeru izgrađene građevine.

S poštovanjem,

Predsjednik
Hrvatske komore inženjera elektrotehnike
Živko Radović, dipl.ing.el.